

Rapport

efter kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1–3 vid Klockrike skola i Motala kommun

Innehåll

Inledning

Bakgrundsuppgifter om Klockrike skola

Resultat

Syfte och frågeställningar

Metod och material

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1–3 under november 2011-mars 2012. Granskningen vid Klockrike skola i Motala kommun ingår i detta projekt.

Klockrike skola besöktes den 7–8 februari 2012. Ansvariga inspektörer har utredarna Marie- Louise Hultman och Yvonne Hoffmann varit. I denna rapport redovisar inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Förutom en redogörelse av kvalitetsgranskningens resultat ges även en kort beskrivning av granskningens syfte, frågeställningar och genomförande.

Kvalitetsgranskningen genomförs i totalt 31 kommunala skolor och 4 fristående skolor. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de skolor som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden på andra skolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Bakgrundsuppgifter om Klockrike skola

Klockrike skola ligger i den östra delen av Motala kommun, två mil från Motala. Skolan består av tre klasser, två åldersblandade klasser, en med årskurserna 1–2 och en klass med årskurserna 4–6. Årskurs 3 utgör en egen klass. På enheten finns också en förskoleklass som delvis är integrerad i klass 1–2 samt ett fritidshem. Totalt går 56 elever i Klockrike skola. Rektorn har arbetat som rektor i Motala kommun i 10 år och på Klockrike skola sedan höstterminen 2011. Rektorn är också ansvarig för två andra skolor i kommunen.

Skolenhetens namn: Klockrike skola	Antal elever
Förskoleklass	5
Grundsärskola	
Grundskola	51
Totalt antal elever:	56
Antal elever i årskurs 1-3	35
Antal elever i årskurs 3	17

Resultat

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanerna.

Arbetet med att sätta sig in i den nya läroplanen för grundskolan, Lgr 11, påbörjades på Klockrike skola i samband med höstterminsstarten 2011. En gång i månaden har alla arbetslag, i de tre skolor som rektorn är ansvarig för, en gemensam träff där man diskuterar olika frågor. Under läsåret 2011/2012 har dessa träffar främst ägnats åt kursplanerna och pedagogiska planeringar. Bedömningsfrågor och arbetet med likvärdighet i bedömningar kommer att påbörjas under våren men kommer framför allt att fokuseras till träffarna under hösten 2012. I östra skolområdet finns ämnesnätverk i matematik och svenska som träffas en gång i månaden. På skolans arbetslagsträffar, en gång i veckan, finns möjlighet att ta upp pedagogiska frågor men lärarna återkommer flera gånger under intervjuerna till att de saknar tid för diskussioner kring frågor om de nya kursplanerna och kunskapsbedömning. Bland annat anger lärarna att de inte har diskuterat hur de ska tolka återkommande begrepp i kunskapskraven som exempelvis *i huvudsak*, *grundläggande kunskaper*, *i viss utsträckning* eller hur de ska bedöma elevernas kunskaper i årskurserna 1–3 i ämnen som inte har kunskapskrav förrän i årskurs 6.

Det finns få gemensamma rutiner eller former för planering, bedömning och dokumentation på skolan. Det man hittills gemensamt beslutat är de rubriker som ska finnas i de lokala pedagogiska planeringarna som lärarna börjat skriva

i flertalet ämnen. Elevernas individuella utvecklingsplaner skrivs in i det digitala system som kommunen beslutat om och innehållet i dessa planer styrs, enligt rektorn, till stor del av den mall som finns i systemet. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av innehåller en stor språklig variation mellan olika ämnen. I svenska, matematik speglar lärarnas bedömningar i huvudsak kunskapskraven medan bedömningarna i exempelvis de samhälls- och naturorienterande ämnena mer handlar om elevens personliga egenskaper såsom *"nyfiken, hjälpsam och aktiv"*. Både rektorn och lärarna anger att man inte arbetat med språket i dessa dokument men har uppmärksammat det som ett angeläget utvecklingsområde. Rektorn har tagit fram *"goda exempel på hur man kan skriva"* men anger att just nu ägnar man mer tid åt andra delar i kursplanerna. Lärarna menar att de behöver fortsätta att diskutera hur och för vem man skriver de skriftliga omdömena för att anpassa språket till målgruppen.

För rättning och bedömning av de nationella ämnesproven finns en rutin som innebär att lärarna inte rättar sina egna elevers prov. Man byter prov med de andra skolorna i området. Av intervjuerna framgår att det för övrigt saknas en systematisk gemensam bedömningspraktik vilket enligt rektorn medför en risk för att likvärdigheten i kunskapsbedömningarna påverkas, särskilt för en liten skola där lärarna saknar kollegor i samma årskurs.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ansvar för att utveckla gemensamma rutiner för planering av undervisningen samt rutiner och former för bedömning och dokumentation av elevernas kunskaper. Precis som skolan själva uppmärksammat, behöver rektorn behöver ta ansvar för att stödja lärarna i arbetet med att formulera ett enhetligt språk i de skriftliga omdömena, ett språk som utgår från kursplanernas kunskapskrav.

Rektorn behöver ta ansvar för att, tillsammans med lärarna, skapa förutsättningar för likvärdig bedömning av elevernas kunskaper som utgår från kursplanernas kunskapskrav.

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektor tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Av intervjuer framgår att skolan saknar rutiner för att följa upp och utvärdera arbetet med kunskapsbedömning. Rektor beskriver det som att *"skolan är inne i en process när det gäller att utarbeta rutiner, former och stöd för bedömning"*. De nationella ämnesproven är det gemensamma bedömningsstöd som används av alla lärare som undervisar i matematik och svenska. I svenska har kommunen beslutat att använda två test gällande läsförståelse. I övrigt är det olika från lärare till lärare vilka bedömningsstöd de använder sig av i matematik och svenska. I övriga ämnen har skolan inga gemensamma bedömningsstöd. Av lärarintervjuerna framgår att det vore önskvärt med gemensamma bedömningsstöd av likvärdighetsskäl samt för att underlätta erfarenhetsutbyte mellan skolor i kommunen.

Skolinspektionen har tagit del av ett dokument som visar att skolan sammanställer måloppfyllelsen i alla ämnen. Rektorn, som tillträdde vid höstterminens början, vet inte om dessa kunskapsresultat uppmärksammas eller analyserats. Lärarna anger att de tagit del av resultaten men inte vidare analyserat dem. Lärarna anger att de i samband med bedömningen av det nationella ämnesprovet i svenska uppmärksammat att arbetet med elevernas läsförståelse behöver förstärkas. Detta medförde en satsning på läsning och tester för att kartlägga elevernas läsförståelse.

På kommunnivå efterfrågas inte kunskapsresultaten mer än att man begär in statistik över hur många elever som inte beräknas nå kunskapskraven för samtliga ämnen, eller som tidigare målen att uppnå.

Eftersom skolan inte utarbetat gemensamma rutiner eller former för kunskapsbedömning eller dokumentation (se 1.1) har rektor och lärarna inte heller kunnat följa upp om skolan har ett ändamålsenligt sätt att bedöma elevernas kunskaper.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ansvar för att skolans kunskapsresultat systematiskt och regelbundet analyseras som ett underlag för att utveckla det pedagogiska arbetet.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.
--

Rektorn har som krav att varje lärare ska göra minst två pedagogiska planeringar enligt den mall som skolan enats om. I en del av de planeringar Skolinspektionen tagit del av och i lärarintervjuerna framgår att lärarna i dessa plane-

ringar utgår från kursplanens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav. Exempelvis i arbetsområdet "Huset" i årskurs 3, som fokuserar på att utveckla elevernas skrivande. Både de mål som anges, de förmågor som eleven ska få möjlighet att utveckla samt vad som kommer att bedömas och när bedömningen kommer att ske är tydligt kopplat till kursplanen i svenska och färdigheter och kunskapskrav för årskurs 3. I andra planeringar är syfte och mål samt det centrala innehållet tydligt kopplat till kursplanerna och kunskapskraven, men beskrivningen av *på vad, hur och när* bedömningen av elevernas kunskaper kommer att ske är antingen otydlig eller saknar en tydlig samstämmighet med kursplanens kunskapskrav. I stället kan det handla om att eleven kommer att bedömas utifrån sitt deltagande eller på fullgjorda uppgifter.

Både vid rektors- och lärarintervjun framgår också att lärarna ännu inte känner sig helt säkra på kursplanens funktion för undervisningen. Detta gäller framför allt hur eleverna ska bedömas utifrån kunskapskraven. *"Vi håller på att gå från teori till praktik"*, som rektorn uttrycker det. Vid lärarintervjuerna anger lärarna exempelvis svårigheter med *"att sätta ord på vad man bedömer"* och att kunna bedöma olika kvaliteter i elevernas kunskaper. Några lärare anger också att de känner sig bundna av de pedagogiska planeringarna. *"Meningen är ju att planeringarna ska ligga fast men under lektionerna kan elevernas intresse och annat göra att planeringarna inte håller. Det kan kännas stressande. Spontaniteten i undervisningen har försvunnit"*.

Av intervjuerna framgår att kunskapsbedömningarna företrädesvis görs efter ett avslutat arbetsområde för att se om eleverna lärt sig det som undervisningen syftat till. Under pågående arbete utgör lärarens bedömning mest positiva kommentarer av typen *"Detta gjorde du bra"* eller *"Fint skrivet"*. Några lärare anger dock att de gör kunskapsbedömningar under pågående arbete, ibland i form av anteckningar men oftast läggs bedömningen *"i hjärnkontoret"*. Vid intervjuerna framkommer att muntliga bedömningar till eleverna under arbetets gång, sällan formuleras utifrån kunskapskraven. Återkoppling i form av beröm är självklart positivt för eleven men återkoppling som synliggör lärandet för eleven är än mer kraftfullt enligt forskningen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna i sina planeringar utgår från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav, men att frågan om *på vad, hur och när* bedömningen av elevernas kunskaper kommer att ske oftast inte tar sin utgångspunkt i kunskapskraven. Lärarna behöver alltså identifiera och planera för *hur* eleverna ska visa sina kunskaper, *vad* i kunskapskraven som ska bedömas och *när* bedömningen ska ske.

Lärarna behöver planera så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen för att stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling för att synliggöra lärandet för eleverna.

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Elevernas förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och på vilka grunder bedömningen sker

Av samtal och intervju med eleverna framkommer att de i begränsad omfattning känner till på vilka grunder de bedöms. Eleverna informeras främst om vad de ska göra och mindre om vilka kunskaper som de ska utveckla. Eleverna upplever sig inte vara delaktiga i planeringen av undervisningen. Granskningen visar att lärarna i sina pedagogiska planeringar anger hur elevernas kunskaper ska bedömas men utifrån elevintervjun framgår att detta inte kommuniceras till eleverna så att de förstår det.

Även föräldrarna uppger i intervjun att de och deras barn främst informeras om vad de ska göra och i mindre omfattning om vilka kunskaper de ska utveckla. Av elevintervjun framkommer att eleverna får ta del av lärarens planering, men att de inte anser sig ha möjlighet att påverka innehållet i den. Eleverna anger också att de inte förstår på *vad, hur* eller *när* deras kunskaper ska bedömas. Den återkoppling eleverna anger att de får under lektionerna är liknande det som framkommer i lärarintervjun men också att de får kommentarer om att komma ihåg punkt och stor bokstav eller skriva snyggare.

Återkoppling

Vid lärarintervjun framkommer att lärarna intar en försiktig hållning till begreppet bedömning. *"Det är viktigt att eleverna blir sedda och bekräftade oavsett prestation. Vi vill uppmuntra eleverna och inte riskera att sänka dem med bedömningar av deras kunskaper"*. De exempel på återkoppling som lärarna lyfter fram vid intervjuerna handlar till stor del om återkoppling i form av beröm exempelvis *"det där var bra sagt"* eller *"vad fint du skrivit"* eller bara en klapp på axeln. Eleverna bekräftar att de ofta får beröm för sitt arbete och att läraren säger *"bra berättelse du skrivit"* eller *"vilken fantasi du har"*. Lärarna påtalar hela tiden vikten av att inte kritisera utan att lyfta och berömma elevernas prestationer. *"Hur kan man utmana eleverna att nå ännu längre utan att de uppfattar det som att de inte är tillräckligt bra?"*

Granskningen visar att lärarna sällan ger eleverna återkoppling som syftar till att utmana och utveckla elevernas lärande. Särskilt svårt anser lärarna att det är att återkoppla till elever som lätt når kunskapskraven. *"Vad kan man mer säga än att de är jätteduktiga?"* Några lärare ger exempel på hur de försöker återkoppla så att eleven själv får reflektera över sitt lärande och därigenom hjälpa eleven att skaffa sig strategier som kan användas i andra sammanhang. Exempelvis genom att ställa motfrågor i stället för att direkt svara på elevernas frågor.

Vid elevintervjun berättades om elever som *"älskade att skriva"* och som blev besvikna när deras skrivande i stället för att utvecklas begränsades. Eller exempel på elever som är duktiga i matematik men inte får tillräckligt utmanande uppgifter och därför tycker att matematik är tråkigt.

Gällande den skriftliga återkopplingen i elevernas arbetsböcker består det exempelvis av *R*, *Bra* och andra uppmuntrande uttryck eller *"en glad gubbe"*. De elever Skolinspektionen intervjuat tolkar dessa kommentarer som att det man gjort är rätt och att det är fint och inte slarvigt.

Den återkoppling som ges till eleverna sker oftast på uppgiftsnivå och handlar alltså främst om att kontrollera om eleven gjort uppgiften och om det är rätt och fint. Återkopplingen är knuten till fakta och begrepp och används därmed inte för att hjälpa eleven att prestera bättre nästa gång de möter likartade uppgifter eller för att utveckla strategier för att visa olika lösningar på en fråga. Ett exempel på återkoppling för att synliggöra lärandet är när läraren tillsammans med eleven jämför texter för att visa eleven att hon/han utvecklat sitt sätt att skriva.

Dokumentation och bedömning gentemot kursplanernas kunskapskrav

Lärarna uttrycker att det är lättare att göra bedömningar i svenska och matematik på grund av att det i de ämnena finns nationella ämnesprov och bedömningsstöd i form av exempelvis Diamant samt etablerade diagnoser och test i svenska. Av intervjuerna framgår också att förmågorna i svenska; läsa, skriva och tala, hela tiden finns med i alla skolämnen varför det finns många tillfällen för eleverna att visa sina förmågor och möjligheter för lärarna att samla exempel på kunskaper som beskrivs i kunskapskraven för svenska.

Nationella ämnesprov ingår som en viktig del när det gäller att bedöma kunskapsutvecklingen i matematik och svenska. När det gäller övriga ämnen saknas motsvarande bedömningsstöd vilket ibland gör det svårare att veta om bedömningarna ligger på *"rätt nivå"*. Lärarna berättar att de har pärmar med bland annat resultat på tester och korta noteringar utifrån de lokala planeringarnas bedömningspunkter. Men flera av lärarens bedömningar finns i huvudet och nedtecknas ut minnet inför utvecklingssamtalen. Vid lärarintervjuerna

framgår att lärarna själva ser att det finns risker med ett sådant system men att man inte hunnit diskutera former för dokumentation av elevernas kunskaper.

Lärarna uppger att det är svårare att identifiera *vad*, exempelvis vilka förmågor, som ska bedömas i natur- och samhällsorienterande ämnen än vad det är i matematik och svenska. I de natur- och samhällsorienterande ämnena uttrycker lärarna att alla elever som klarar kunskapskraven i svenska också klarar kraven i de samhälls- och naturorienterande ämnena eftersom *"det även i dessa ämnen handlar om svenska i grund och botten"*.

En annan svårighet, som både rektorn och lärarna ser, är att man på skolan inte tillräckligt hunnit diskutera hur man tolkar värderingsord och begrepp i kursplanerna. Avsaknad av en gemensam tolkning riskerar på så sätt likvärdigheten i bedömningarna.

Individuella utvecklingsplaner

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tar del av uppvisar brister i form av att alla elever inte får skriftliga omdömen i alla ämnen. Det saknas i musik och idrott. En förklaring som rektorn ger är tekniska problem i IT-systemet och att en del lärare anser att det är svårt att prognostisera om en elev i årskurs 1 eller 2 kommer att nå kunskapskraven för ett ämne där det inte finns kunskapskrav förrän i årskurs 6. Språket i de individuella utvecklingsplanerna behöver i högre grad relatera till kunskapskraven. Nu är det för mycket av personliga omdömen anser rektorn, se avsnitt 1.1.

Det finns också enligt rektor en tendens att de skriftliga omdömena blir alltför generella, det vill säga att standardfraser från kursplanetexten används utan att anpassas till den enskilde eleven. Av de individuella utvecklingsplanerna framgår att det främst är i svenska och matematik som det tydligt framgår var eleverna befinner sig i förhållande till kunskapskraven. I övriga ämnen är kopplingen till kursplanerna inte lika tydlig. Omdömena beskriver vad eleven arbetat med snarare än vilka kunskaper eleven har utvecklat.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna i större utsträckning behöver ge eleverna förståelse för vilka kunskaper de ska utveckla och tydliggöra på vilka grunder deras kunskaper kommer att bedöms.

Vidare behöver lärarna följa elevernas kunskapsutveckling och ge kontinuerlig och framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla och hur detta ska ske så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen för att synliggöra lärandet.

Lärarna behöver bedöma elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använda aktuella bedömningsunderlag för att upprätta den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen.

Lärarna behöver utveckla ändamålsenliga bedömnings- och dokumentationsformer som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav.

Granskningen visar att lärarna använder de nationella proven som ett stöd för att bedöma elevernas kunskaper.

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Vid rektorsintervjun framkommer att rektorn initierat diskussioner kring resultaten från de nationella ämnesproven kopplat till arbetssätt och arbetsformer. Men rektorn kan inte ge exempel på att det direkt påverkat undervisningen. Lärarna menar att de ständigt följer upp och funderar på hur de ska utveckla undervisningen utifrån elevernas lärande. Vid tiden för granskningen kan lärarna dock inte ge något konkret exempel på att denna uppföljning lett till att man ändrat något i undervisningen i syfte att ge eleverna förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen.

Samtal och intervjuer med lärare och rektorn visar att samarbetet mellan lärarna är begränsat och mest sker spontant. Eftersom skolan är liten så saknar lärarna årskursvisa kollegor. Lärarna upplever att det saknas tid för gemensamma diskussioner om undervisningen. Detta sammantaget gör, menar lärarna, att det saknas förutsättningar för samverkan kring frågor om undervisningens innehåll, arbetssätt, arbetsformer och bedömningsfrågor.

Eftersom skolan nyligen påbörjat arbetet med att utveckla bedömnings- och dokumentationsformer så har lärarna ännu inte utvärderat om arbetet är ändamålsenligt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna behöver identifiera och analysera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen samt i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen.

Lärarna behöver utvärdera i vilken mån bedömnings- och dokumentationsformerna som används är ändamålsenliga.

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

De vårdnadshavare Skolinspektionen samtalar med är i stort sett nöjda med skolans information kring elevernas kunskapsutveckling. De förordar korta, tydliga bedömningar, exempelvis i form av en glad gubbe. *"Hellre en glad gubbe än långa krångliga haranger"*. Några vårdnadshavare saknar kunskapsomdömen i musik samt idrott och hälsa. De individuella utvecklingsplanerna med de skriftliga omdömena anser vårdnadshavarna vara ett bra underlag vid utvecklingssamtalen.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna fortlöpande information om elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav. Men bristerna i de skriftliga omdömena (se 1.4, Individuella utvecklingsplaner) medför att informationen inte alltid utgår från just kursplanernas kunskapskrav.

Rektorn behöver se till att det upprättas skriftliga omdömen i alla ämnen.

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Lärarna och eleverna ger i intervjuerna flera exempel på hur eleverna får visa sina kunskaper på olika sätt, exempelvis genom bilder, muntliga och skriftliga redovisningar och olika typer av tester. Det framgår av intervjuerna att matematik och svenska är de ämnen där skolan kommit längst när det gäller att variera arbetssätten i undervisningen.

Lärarna anger att de hela tiden gör observationer under lektionerna för att se vad eleverna behärskar eller vad de behöver utveckla. Dessa observationer dokumenteras ibland, men inte alltid. *"Daglig dokumentation hinner vi inte med"*.

Resultat från de nationella ämnesproven och andra tester och diagnoser utgör bedömningsunderlag för elevernas kunskaper i svenska och matematik.

I de planeringar som Skolinspektionen tagit del av framgår att bedömningen av elevernas kunskapsutveckling sker under arbetets gång och där framgår också vilka förmågor som läraren kommer att fokusera sina bedömningar på. Mycket av den bedömning av elevernas kunskapsutveckling som lärarna gör samlas *"i hjärnkontoret"* och därmed riskerar relevanta observationer att glömmas bort eller förändras när lärarna försöker återkalla detta inför utvecklingssamtalen. Lärarna behöver analysera vilka underlag de behöver samla in i olika ämnen, inte minst i de natur- och samhällsorienterande ämnena, för att kunna göra en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger eleverna möjlighet att visa sina kunskaper på flera olika sätt. Lärarna använder dock inte allt det underlag de har att tillgå för att analysera och bedöma elevernas kunskaper. Detta utifrån att en del rutiner och former för bedömning inte är tillförlitliga.

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

De vårdnadshavare som Skolinspektionen samtalar med anger att de får information om kunskapskraven via elevernas individuella utvecklingsplaner. De har också fått övergripande information om den nya läroplanen och kursplanerna vid höstens föräldramöte.

Vårdnadshavarna har tagit del av några pedagogiska planeringar där kunskapskraven är angivna. Inför varje utvecklingssamtal får vårdnadshavarna ta del av de skriftliga omdömena och de mål som lärarna sätter upp för eleven att arbeta med.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i.

Syfte och frågeställningar

Forskning och utvärderingar visar att många lärare upplever en osäkerhet kring hur elevernas kunskaper ska bedömas i de tidigare skolorna. Lärarna menar också att skolorna saknar ett gemensamt förhållningssätt och rutiner för dokumentation när det gäller att följa och bedöma elevers kunskapsutveckling.

Lärarnas osäkerhet kan leda till att bedömningar och individuella utvecklingsplaner saknar koppling till kunskapskraven i de nationella kursplanerna.

Forskning visar att bedömning kan vara ett verktyg för att löpande stödja elevernas lärande och utveckling. Det handlar om att eleverna får möjlighet att fortlöpande visa de kunskaper som framgår av kunskapskraven i kursplanerna och att de förstår vilka grunder de bedöms utifrån, var de befinner sig i förhållande till kunskapskraven och hur de kan göra för att ytterligare utveckla sina kunskaper.

Syftet med projektet är att undersöka om de bedömningsunderlag lärarna använder och de bedömningar lärarna gör är relaterade till kunskapskraven i de nationella kursplanerna och i övrigt sker i enlighet med styrdokumentet. Detta mot bakgrund av att en ny läroplan för grundskolan, Lgr 11, införs under 2011. Granskningen syftar dessutom till att hitta goda exempel på hur lärare arbetar med bedömning för att främja lärande som en integrerad del i lärandeprocessen tillsammans med eleven.

De centrala frågeställningarna är:

- Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?
- Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår av kursplanernas kunskapskrav?

Metod och material

Granskningen inleds genom att inspektörerna innan skolbesöket tar del av olika dokument och gör en dokumentanalys. Rektorn har exempelvis svarat på en verksamhetsredogörelse och skickat in olika dokument skolan har i arbetet kring bedömning till inspektörerna inför skolbesöket.

Varje skolbesök består av intervju med rektor, lärare (både i grupp med 6-8 lärare i åk 1-3 och djupintervju med två lärare i åk 3), elever i åk 3 (i grupp med cirka 6 elever) och vårdnadshavare i åk 3 (i grupp med 6-8 stycken). I de fall då den besökta skolan består av ett fåtal lärare och elever kan sammansättningen vid intervjuerna komma att anpassas till detta. Besöket avslutas med en återkoppling till rektor kring inspektörernas preliminära bedömningar.

Klockrike skola	Antal
Intervjuade elever	6
Intervjuade lärare	4
Intervjuade vårdnadshavare	5

Författnings- och forskningsstöd i Skolinspektionens kvalitetsgranskning Kunskapsbedömning i grundskolan årskurs 1-3

Författningar

Lagar

- Skollagen (2010:800)

Förordningar

- Skolförordning (SFS 2011:185)
- Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

Skolverkets föreskrifter

- Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen

Skolverkets allmänna råd

- Skolverkets allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16) (AR IUP)
- Skolverkets allmänna råd, Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan (SKOLFS 2011:149) (AR Planering)

Forskningsstöd

- Skolverkets stödmaterial: Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter
- Skolverkets kunskapsöversikt: Kunskapsbedömning – Vad, hur och varför?

1. Gör läraren fortlöpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling utifrån kursplanernas kunskapskrav?

1.1 Rektor tar ansvar för att lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav

Här undersöks om rektorn tar ansvar för och skapar förutsättningar för lärarnas gemensamma arbete med kunskapsbedömningar utifrån kursplanernas kunskapskrav.

Inom detta område granskas följande:

- Rektor tar ansvar för att tillsammans med lärarna utveckla gemensamma rutiner och former för att planera undervisningen och för att bedöma och dokumentera elevernas kunskaper utifrån kursplanernas kunskapskrav (2 kap. 9 § och 4 kap. 4-6 §§ skollagen, Lgr 11, 2.8, AR IUP, AR Planering).
- Rektorn skapar förutsättningar för att lärarna använder ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen (AR IUP).
- Rektorn skapar förutsättningar för en likvärdig bedömning inom skolenheten (1 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.8, AR Planering).

Författningsstöd

1 kap. 9 § skollagen

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 9 § skollagen

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Det pedagogiska arbetet vid en förskolenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

/.../ Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet/.../.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11 punkt 2.8

2.8 REKTORNS ANSVAR

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling
- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Elevers lärare bör

- informera elev och vårdnadshavare om vilka kunskaper och kunskapskvaliteter som ska bedömas

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Planering

Rektorn bör

- organisera verksamheten så att lärarna ges förutsättningar att planera undervisningen
- utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna

Kunskapsbedömning

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Dokumentation

Lärare bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger en grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.2 Skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete kring kunskapsbedömning

Här undersöks om rektorn ser till att det finns ett kvalitetsarbete kring kunskapsbedömningar på skolan genom att följa upp och utvärdera detta arbete samt huruvida resultaten av det används. Vidare handlar bedömningspunkten om rektorn tillsammans med lärarna analyserar skolans kunskapsresultat och resultaten på de nationella proven.

Inom detta område granskas följande:

- Rektorn använder skolans kunskapsresultat i kvalitetsarbetet genom att skapa förutsättningar för att lärarna tillsammans jämför och analyserar skolans kunskapsresultat och hur de förhåller sig till resultaten från de nationella proven och eventuellt annat bedömningsstöd (*AR Planering*).
- Rektorn följer tillsammans med lärarna upp och utvärderar de rutiner och former för bedömning och dokumentation som används så att de är ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete (*4 kap. 4-6 §§ skollagen, AR Planering*).

Författningsstöd

4 kap. 4-6 § skollagen

Enhetsnivå

4 § Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn och förskolechefen ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet

5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Dokumentation

6 § Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- tillsammans på skolenheten regelbundet analysera och diskutera hur olika elevprestationer bedöms i förhållande till kunskapskraven
- som stöd för bedömningen av elevernas kunskaper jämföra resultaten på de nationella ämnesproven med den egna dokumentationen och analysera skillnader och likheter i resultaten

Rektorn bör

- stödja lärarna i deras arbete med att bedöma elevernas kunskaper genom att tillsammans med dem utveckla gemensamma rutiner och former för att utvärdera elevernas kunskaper

Uppföljning

Rektorn bör tillsammans med lärarna systematiskt och kontinuerligt

- följa upp formerna för utvärdering och bedömning av elevernas kunskaper
- följa upp och utvärdera de rutiner och former för dokumentation som används så att de är effektiva och ändamålsenliga för ett systematiskt kvalitetsarbete.

1.3 Bedömning ingår i lärarnas planering av undervisningen

Här undersöks om lärarna vid planering av undervisningen utgår från kursplanerna samt om lärarna även planerar för hur bedömningen av eleverna ska gå till så att den blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna utgår vid planeringen av undervisningen från kursplanernas syfte, centrala innehåll och kunskapskrav (*1 kap. 11 § skollagen och 9 kap. 1-2 §§ skolförordningen, AR Planering*).
- Lärarna identifierar och planerar hur eleverna ska visa sina kunskaper, vad i kunskapskraven som ska bedömas och när bedömningen ska ske (*AR Planering*).
- Lärarna planerar så att bedömningen systematiskt blir en integrerad del i undervisningen för att tillsammans med eleverna följa och stödja elevernas kunskapsutveckling i undervisningen och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete för att synliggöra lärandet för eleverna (*AR Planering*).

Författningsstöd**1 kap. 11 § skollagen**

För varje skolform och för fritidshemmet skall gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

9 kap. 1-2 §§ skolförordningen**Utbildningens innehåll och omfattning***Läroplan och kunskapskrav*

1 § För grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (2010:800). Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kunskapskrav.

2 § Kunskapskrav ska finnas för

- matematik, svenska och svenska som andraspråk samt gemensamt för samhällsorienterande ämnen och för naturorienterande ämnen i årskurs 3,
- samtliga ämnen utom moderna språk i årskurs 6, och
- samtliga ämnen i årskurs 9.

Kunskapskraven i årskurs 3 och 6 anger den lägsta godtagbara kunskapsnivån för en elev vid slutet av årskursen. Kunskapskraven i årskurs 9 anger den kunskapsnivå som krävs för ett visst betyg när ett ämne avslutas.

Lgr 11, 3 Kursplaner**Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan**Planering

Läraren bör vid planeringen av undervisningen

- tydliggöra vilka delar av ämnets syfte som undervisningen i det aktuella arbetsområdet ska inriktas mot och utifrån det avgöra hur det centrala innehållet ska kombineras och behandlas så att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till kunskapskraven
- identifiera vilka delar av kunskapskraven som bedömningen ska utgå ifrån i det aktuella arbetsområdet och avgöra hur eleverna ska få visa sina kunskaper
- skapa förutsättningar för att följa och stödja elevernas kunskapsutveckling och kontinuerligt ge återkoppling på deras arbete

1.4 Lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna gör fortlöpande bedömningar av elevernas kunskaper samt om läraren ger framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla i förhållande till kunskapskraven och hur detta ska ske. Vidare handlar det om hur lärarens bedömning blir en integrerad del av undervisningen tillsammans med eleverna.

Inom detta område granskas följande:

- Läraren ger eleven förståelse för vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla i alla ämnen och på vilka grunder de bedöms (*Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling och ger kontinuerlig och framåtsyftande återkoppling kring vad eleverna behöver utveckla och hur detta ska ske så att bedömningen blir en integrerad del i undervisningen tillsammans med eleverna för att synliggöra lärandet (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna bedömer elevernas kunskaper utifrån kunskapskraven i alla ämnen och använder aktuella bedömningsunderlag för att upprätta individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (*10 kap. 13 § skollagen, Lgr 11, 2.7*).
- Lärarna analyserar regelbundet de kunskaper eleven har visat, gör helhetsbedömningar av dessa och jämför med kursplanernas kunskapskrav (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).
- Lärarna använder resultaten från nationella proven för att bedöma elevers kunskapsutveckling (*9 kap. 20-22 §§ skolförordningen*).
- Lärarna använder ändamålsenliga rutiner och former för dokumentation som främjar elevernas kunskapsutveckling och väl återspeglar deras kunskaper i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (*AR IUP, AR Planering*).

Författningsstöd

10 kap. 13 § skollagen

Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och (...)

9 kap. 20-22 §§ skolförordningen

Nationella ämnesprov

20 § Nationella ämnesprov ska användas i de ämnen och årskurser som anges i 21 § för att bedöma elevernas kunskaper i förhållande till kunskapskraven och, i årskurs 9, även som stöd för betygssättning.

21 § Ämnesprov ska användas i

1. matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3, 6 och 9,
2. engelska i årskurs 6 och 9, och
3. biologi, fysik eller kemi i årskurs 9.

Ämnesprov som avses i första stycket 3 ska fördelas så att varje elev ska delta i prov i endast ett ämne och att antalet provdeltagare så långt som möjligt blir lika stort för varje ämnesprov.

22 § Ämnesprov ska genomföras i slutet av årskursen. Statens skolverk får dock meddela föreskrifter om att ämnesprov i årskurs 9 får genomföras vid en annan tidpunkt.

Skolverket får meddela närmare föreskrifter om ämnesprov.

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har /.../.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

/.../

Mål

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna /.../.

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../.

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Skolans lärare bör

- ha gemensamma rutiner och former för dokumentation av elevernas kunskapsutveckling

- utveckla ett gemensamt och sakligt språk i dokumentationen

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Genomförande

Läraren bör i sin ledning av undervisningen

- försäkra sig om att undervisningen leder mot de mål som konkretiseras i planeringen genom att anpassa undervisningen till varje enskild elevs behov av stöd och stimulans
- se till att eleverna förstår syftet med de aktiviteter som ska ske i undervisningen, vilka kunskaper de ska ges möjlighet att utveckla samt hur de ska få visa sina kunskaper
- kontinuerligt ge varje elev konstruktiv återkoppling på hennes eller hans kunskapsutveckling och tydliggöra vad som behöver utvecklas vidare

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- kontinuerligt analysera de kunskaper som eleven visat utifrån vad som behandlats i undervisningen, för att kunna göra helhetsbedömningar av kunskaperna och jämföra dessa med kunskapskraven
- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - genomföra, följa upp och dokumentera undervisningen
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad som är syftet med undervisningen och hur den ska genomföras
- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevernas kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygssättning med elever och vårdnadshavare

1.5 Lärarna följer upp undervisningen

Här undersöks hur lärarna följer upp och utvärderar sin planering och undervisning samt bedömnings- och dokumentationsformer.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna analyserar i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).

- Lärarna identifierar vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till läroplanen (*AR Planering*).
- Lärarna utvärderar i vilken mån bedömnings- och dokumentationsformerna som används är praktiska och ändamålsenliga (*AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg

RIKTLINJER

Läraren ska

utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Uppföljning

Läraren bör

- analysera i vilken utsträckning planeringen och genomförandet av undervisningen har gett eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen
- identifiera vad som behöver utvecklas i den egna undervisningen för att eleverna ska ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de nationella målen, samt
- utvärdera i vilken mån de bedömnings- och dokumentationsformer som används är ändamålsenliga

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
- genomföra, följa upp och utvärdera undervisningen

1.6 Lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskaper

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare fortlöpande information om elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanerna.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas kunskapskrav (*3 kap. 4 §, 10 kap. 12 § skollagen, Lgr 11, 2.4 och 2.7*).

Författningsstöd

3 kap. 4 § skollagen

Eleven och elevens vårdnadshavare och vårdnadshavare för ett barn i förskolan ska fortlöpande informeras om elevens eller barnets utveckling.

10 kap. 12 § skollagen

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen.

Lgr 11, 2.4 SKOLA OCH HEM

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Läraren ska

- samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling, och
- hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation och iaktta respekt för elevens integritet.

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- använda sig av effektiva rutiner och former för dokumentation som väl återspeglar elevens kunskaper och som ger grund för kommunikation av bedömning och betygsättning med elever och vårdnadshavare

2. Ges eleverna möjlighet att visa de kunskaper som framgår kursplanernas kunskapskrav?

2.1 Lärarna använder ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper

Här undersöks om läraren har ett allsidigt underlag för att bedöma elevernas kunskaper och om lärarna använder olika underlag för bedömning samt om eleverna ges möjlighet att visa sina kunskaper på olika sätt.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper är allsidig och olika underlag används för att analysera kunskaperna så att eleverna ges goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt (*Lgr 11, 2.7, AR Planering*).

Författningsstöd

Lgr 11, 2.7 BEDÖMNING OCH BETYG

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

Riktlinjer

Läraren ska

/.../

- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn /.../

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Kunskapsbedömning

Läraren bör

- använda sig av ändamålsenliga bedömningsformer som ger eleverna goda möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt

2.2 Vårdnadshavares kännedom om kunskapskraven

Här undersöks om lärarna ger vårdnadshavare information om kunskapskraven i alla ämnen som eleven får undervisning i.

Inom detta område granskas följande:

- Lärarna ger vårdnadshavarna information om kunskapskraven i alla ämnen som eleverna får undervisning i (*Lgr 11,1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.4., AR IUP*).

Författningsstöd

Lgr 11, 1, Skolans värdegrund och uppdrag

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. /.../

Lgr 11, 2.4

Läraren ska

Samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling,

Allmänna råd och kommentarer, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen

Utgångspunkter för den individuella utvecklingsplanen – bedömning och utvecklingssamtal

Elevers lärare bör

- beskriva hur de nationella målen har konkretiserats i undervisningen

Den individuella utvecklingsplanens innehåll

De skriftliga omdömena bör

- utformas så att eleven och vårdnadshavaren får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen och lyfta fram elevens utvecklingsmöjligheter i syfte att stimulera fortsatt lärande

Den framtätsyftande planeringen bör

- sammanfattande ange vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla.

Allmänna råd med kommentarer om planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan

Dokumentation

Läraren bör

- dokumentera sina planeringar och uppföljningar så att de ger stöd för att
 - kommunicera med elever och vårdnadshavare vad syftet är med undervisningen och hur den ska genomföras.